

- Közművelődés — Irodalom — Művészet (2. oldal).
- Női kabát gazdája kerestetik (2. oldal).
- A termelési terv az alapszervezet figyelmének előterében (3. oldal).
- Az IMSz szervezet irányítása (3. oldal).
- A módosított szervezeti szabályzat-tervezet néhány kérdése (3. oldal).
- A párttáborzatok gyakorlati megvalósításáért (3. oldal).
- A SZSZKSz Legfelső Szovjetjének Elnöksége az SZSZKSz Minisztertanácsa és a SZKP Központi

Bizottságának üdvözlése az NDK megalakításának 5. évfordulója alkalmából (4. oldal).

— Fasiszta katonalálkozók Ausztriában (4. oldal).

— Németország Kommunista Pártja a londoni határozatok megsemmisítését követeli

Gyorsítsuk meg az őszi munkákat!

Az elmúlt napokban bőséges csapadék öntözte termőföldjeinket. A még fel nem szántott területeken könnyebbé vált a szántás, a vetést is eredményesebben végezték a termelők. Minden feltétel megvan tehát ahhoz, hogy fokozott ütemben elvégezzük az őszi termények betakarítását, a szántást és a vetést.

A mezőgazdasági dolgozók a közelmúltban szocialista és hazafias versenyre léptek egymással. A mezőgazdasági szocialista egységeink dolgozói és az egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszti önkéntes munkavállalásokat tettek, amelyben lezárították, hogy a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére maradéktalanul elvégezzük az őszi munkákat és teljesítik hazafias kötelezettségeiket. A verseny tartományunk minden részén nagy lendülettel kezdődött meg. Már a munkavállalásokat követő napokban kitűnt, hogy a mezőgazdasági dolgozók megértették feladatuk nagyságát és igyekeznek kötelezettségüknek eleget tenni.

A kisszentesméllyű „Vörös Csillag” kollektív gazdaságban, a perjamosi és más kollektív gazdaságokban már teljes lendülettel végzik a buza vetését. Hasonlóképpen Simándon, Zerdin és más községekben is megkezdtek a vetést. Arokban a kollektív gazdaságokban és községekben, ahol a vezetőtanácsok, illetve a helyi néptanácsok állandóan szemlélő tartják az őszi munkát, mozgósítják a termelőket, már megmutatkoznak a kezdeti eredmények is. Mégis, tartományi vonatkozásban komoly lemaradás mutatkozik az őszi munkálatok terén.

A vetés gyors befejezése elengedhetetlenül szükséges teszi, hogy az őszi növényeket kellő időben betakarítsák, mert a növények helyére többnyire őszi búzát, vagy árpát vetnek. Körösrajonban a legutóbbi jelentések alapján 92 százalékban begyűjtötték az őszi növényeket és 46,7 százalékos őszi vetésszántást végeztek. Lipparajonban is ütemesen haladnak a szántással, összesen 40 százalékban teljesítették ezt a munkát. A többi rajonokban az őszi növények betakarítása és a szántás terén is lemaradás mutatkozik.

Tartományi vonatkozásban az őszi növények betakarításával és a szántással párhuzamosan a termelők megkezdhetik a vetést. Ez azonban legtöbb helyen még nem történt meg. A búzának mindössze 0,5 százalékát vetették el, amiből világosan kitűnik, hogy ezen a téren komoly lemaradás mutatkozik. Főleg Körös-, Lippa és Aradrajon területén érthetően a vetés nagyarányú visszamaradása, mert ezekben a rajonokban már a földek egyrészt előkészítették a vetésre. A tartományi néptanács mezőgazdasági osztálya megjelölte, hogy október 10-ig be kell fejezni a rozs vetését, azonban október 8-ig csak 7,9 százalékban teljesítették ezt a munkát. A búkkányi vetésével még jobban visszamaradt tartományunk. Ezt a növényt már szeptember 30-ig el kellett volna vetni, mégis október 8-ig csak 8,2 százalékát vetették el.

Az őszi növények betakarítása, főleg a tengeri betakarítása — amelyet tartományi vonatkozásban 74,5 százalékban teljesítettek — hátráltatja ugyan a vetést, azonban még ezzel sem magyarázható az őszi vetés terén mutatkozó nagyarányú lemaradás. Többnyire hanyagság és a „ráérünk meg” helytelen, maradi nézetek gyökeresedtek meg egyes helyeken. A szentannai kollektív gazdaságban például, csak az elmúlt napokban nézett utána a vezetőség a vetőmag cserének és így a szentannai GTJ traktorai nem dolgozhattak teljes ütemmel a gazdaság földjein. Egyik napról a másikra haslasztják a buzavetés megkezdését. Hasonló a helyzet a vingai kollektív gazdaságban is. A községi néptanácsok pedig több helyen különböző elfogadhatatlan okokra hivatkoznak, csak hogy kibúvót keressenek és „igazolják” a lemaradást.

Az idő előrehaladt. Semmiféle kifogást nem tehetnek a mezőgazdasági szocialista egységei és az egyéniileg gazdálkodó dolgozó paraszti a vetés visszamaradását illetően. A hiányosság főleg abban nyilvánul meg, hogy az állami és kollektív gazdaságok vezetői, valamint a

helyi néptanácsok a véletlenre bízzák az őszi munkákat. Különösen a rossz szervezés és mozgósítás miatt halad lassan az őszi munka. Már pedig a lemaradást mindenképpen be kell hozni. A mezőgazdasági dolgozók sikerrel valóra válthatják azokat a munkavállalásokat, amelyeket a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére tettek, ha fokozzák az őszi kampány munkálatait, ha meggyorsítják az őszi vetést.

A rajoni néptanácsok legnagyobb hiányossága: megelégednek a beérkezett jelentésekkel és nem tesznek sürgős intézkedéseket, hogy a vetéssel lemaradt községek fokozzák az őszi munkát. A rajoni néptanácsoknak nem szabad elfogadniuk semmilyen magyarázkodást a községi néptanácsok részéről. Felelősségre kell vonniuk a helyi néptanácsokat, a községi mezőgazdasági felelősöket, technikusokat az őszi munkálatokban mutatkozó lemaradásért. A községekben és a mezőgazdasági szocialista egységeiben, ma már csaknem minden helyen mezőgazdasági szakemberek, technikusok, vagy műnőnők tevékenykednek. A munka mégis lassú ütemben halad. A helyi néptanácsok nem használják fel a rendelkezésükre álló lehetőségeket, a termelők mozgósítása terén. Nem vonják be a képviselőket, a nöbizottságokat, a tömegszervezeteket, a felvilágosító, mozgósító munkába. A mozgósító munka hiánya odavezetett, hogy a termelők tovább halogatták a vetés megkezdését.

A helyi pártalapszervezetek is hiányosan tevékenykednek az őszi kampány sikeréért vívott küzdelemben. A pártalapszervezetek agitátorainak nap, mint nap fel kell kerülniük a termelőket, rá kell mutatniuk a vetés gyors befejezésének fontosságára a bőséges termés szempontjából. Ez eddig csak egyes helyeken történt meg. Az alapszervezeti titkárok haladéktalanul mozgósítsák és késztessék fel az agitátorokat, hogy azok széleskörű felvilágosító munkával serkentsék a dolgozó parasztokat az őszi vetés gyors elvégzésére. A pártalapszervezeteknek hatékonyabb segítség kell nyújtaniuk a helyi néptanácsoknak a dolgozó paraszti mozgósítása terén. Elemezzék a lemaradás okait, segítsék a néptanácsokat a hiányosságok felszámolásában és ügyeljenek arra, hogy az összes igákat felhasználják az őszi munkára.

A rajoni pártbizottságok pedig vegyék kezükbe az őszi munkálatok politikai irányítását. Egyetlen pillanatra sem szabad megfeledkezni arról, hogy ebben az időszakban legfontosabb feladatunk az előtti az őszi munkálatokra való mozgósító és felvilágosító munka fokozása. Az egész dolgozó nép elvárja, hogy a termelők kellő időben és jó körülmények között végezzék el a vetést. A rajoni pártbizottságoknak arra kell törekedniük, hogy a községi pártalapszervezetek agitátorai és a párttagok keresztül széleskörű felvilágosító munkával segítsék elő az őszi mezőgazdasági kampány sikerét. A rajoni pártbizottságok kerjenek jelentést a rajoni néptanácsoktól, az őszi munkálatok helyzetével kapcsolatban és segítsék őket az eddigi hiányosságok felszámolására.

Következő tevékenységünk a határozott felvilágosító tevékenység szükséges ahhoz, hogy a dolgozó paraszti, kollektivisták, társult és egyéniileg gazdálkodó termelők, valamint az állami gazdaságok dolgozói meggyorsítsák az őszi vetést. A rajoni néptanácsok, a rajoni pártbizottságok irányításával, a községi néptanácsok, a helyi pártalapszervezetek segítségével szervezzék meg, hogy az elkövetkező napokban az összes termelők megkezdjék az őszi munkát. Minden erőfeszítésünkkel a vetés gyors elvégzésére, hogy október 30-án büszkén jelenthessük pártunknak: elvégeztük a vetést, sikeresen győzelemre vittük a dolgozó nép kenyerének biztosításáért vívott harc első szakaszát.

Mezőgazdasági dolgozók! Fokozzátok erőfeszítéseiteket az őszi munkálatok mielőbbi elvégzéséért! Ne halogassátok az őszi munkálatokat egyik napról a másikra, hanem felelősséggel, haladéktalanul végezzétek el a szántást és a vetést, jövő évi kenyertünk biztosításáért.

Ujabb munkasíker a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére

A „Teba” gyárban

A „Teba”-gyár dolgozói vállalkoztak a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulójára.

Az orsósó osztályon dolgozó I. számú IMSz-brigád 7 százalékos tervteljesítést vállalt. A brigád tagjai munkájukban Baskirov munkamódszerét alkalmazzák. Együttműködésük szocialista versenyre keltet, aminek eredményeképpen szeptemberben 118 százalékos tervteljesítést értek el.

Lelkiismeretes és odaadó munkájukért a brigád tagjai közül dícséretet érdemelnek Junger Magda, Kolman Lidia, akik havi tervüket közel 125 százalékkal teljesítették.

A fűzőosztályon dolgozók közül Geck Mária és Szarka Angéla elvtársnők szocialista versenyre keltet a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére. Mindketten 45 százalékos normatelteljesítést és 100 százalékos minőséget vállaltak. Szeptemberben Geck Mária 158,3 és Szarka Angéla 154,2 százalékkal teljesítették normájukat. Munkájuk minősége 100 százalékos volt.

Mihai Floare az automata szövődében 12 szövőgépen dolgozik. Magfogadta, hogy szeptemberben a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére 250 méter szőttest adt a terv felül. Mihai Floare elvtársnő vállalatát nemcsak teljesítette, hanem túl is szárnyalta. Szeptemberben terv felül összesen 125 méter szőttest adott a hazának.

Tartományunk területén fontos csatát vívnak a mezőgazdasági dolgozók a jövő évi kenyér biztosításáért. A csata menete azonban igen vonatolt. Ez könnyen kitűnik, ha áttekintjük a tartományi néptanács mezőgazdasági osztályára beérkezett jelentéseket.

A vetés gyors elvégzéséhez az szükséges, hogy a földeket jól előkészítsük. Legalább két héttel a vetés előtt be kell fejezzük a vetőszántást, hogy a föld kellőképpen megüledjen.

A jelenlegi helyzet azt mutatja, hogy a rajoni és a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai nem tulajdonítanak kellő fontosságot a vetőszántás idejében való elvégzésének. Megelégednek azzal, hogy csupán a végzett munkáról összesítik az adatokat és azt továbbítják, ahelyett inkább harcos irányítói lennének a fontos munkának.

Hasonló a helyzet a tavaszi vetések alá végzett őszi mélyszántás elvégzése terén is. Az őszi mélyszántás tervelírászatát tartományunkban 35,3 százalékban teljesítették. A rajonok közül a legjobban áll Körösrajon 65,6 és Aradrajon 63,6 százalékkal, míg Nagyszentesméllyen 25,8 százalékkal, Borosjenő és Lipparajon 25,3 százalékkal igen lemaradtak.

A hektáronkénti terméseredmények

A cukorgyárban

„Több és edesebb cukrot a dolgozónak”. Ez a jelszavuk az aradi cukorgyári dolgozóknak, akik minden erejükkel harcolnak tervük teljesítéséért, illetve túlszárnyalásáért.

A II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére vállalták, hogy a cukorrépa-feldolgozási tervét 3 százalékkal túlszárnyalják. A gyártási időszak megkezdésétől a mai napig 110,1 százalékban valósították meg tervüket, 10,1 százalékkal

„November 7”-gyárban dolgozók szeptember havi globális tervüket 2,18 százalékkal túlteljesítették, ugyanakkor a munka termelékenységét 5,06 százalékkal növelték. A szocialista versenyben a dolgozók igyekeztek tervet felül teljesíteni és valamennyien kiváló minőségű munkát végeztek. Pártunk II. kongresszusa és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója méltó köszöntésére szeptember hónapban 6,2 százalékkal több fémterméket, 0,8 százalékkal több grizt, 13,7 százalékkal több finomított szeszt, 20,3 százalékkal több korpát, 8,3 százalékkal több vermetbort, 14,6 százalékkal több ecetet és 274,8 százalékkal több jeget termeltek tervet felül.

Az URCC termelőkombinát dolgozói munkájukon keresztül már több alkalommal bebizonyították pártunk és dolgozóink iránt érzett hatálatlan szeretetüket. Pártunk II. kongresszusa és november 7. ismét alkalmat biztosított, hogy a dolgozók életszínterük emeléséhez hozzájáruljanak. A két nagyjelentőségű ünnep tiszteletére kezdeményezett

növelték a munka termelékenységét, a vállalt 5 százalékkal szemben, 2 százalék helyett 12,3 százalék mérsékövet és 17,3 százalék kokszt takarítottak meg.

A szovjet Járóvagy mérnök munkagrafikon módszerének és Szvirbleanski, valamint Szilin haladott munkamódszerének alkalmazásával, a tüzelő brigádok 12,6 százaléko; fűtőanyag megtakarítást értek el a vállalt 4 százalékkal szemben.

napban 6,2 százalékkal több fémterméket, 0,8 százalékkal több grizt, 13,7 százalékkal több finomított szeszt, 20,3 százalékkal több korpát, 8,3 százalékkal több vermetbort, 14,6 százalékkal több ecetet és 274,8 százalékkal több jeget termeltek tervet felül. A versenyben Szilajov Andrá, Szabó Erzsébet, Arsenov Nicolae és Szavei Vasile tüntek ki. Mennyiségi és minőségi munkájukon kívül példás fegyelmet tanusítottak.

szocialista versenyben husz konyhaszekrényt, 568 öltöztető tejskanonát, 41 darab fejőszájt, 1048 konyhakést, 207 piaci kosarat és 47 méter pikéselymet gyártottak tervet felül szeptember hónapban. Jó munkájukkal kitüntek Cozma Victor, Gladici Petru, Gáll Anna, Riscan Virgil, Ujj István, Vasici Florica és mások.

Az URCC termelőkombinátban

Az URCC termelőkombinát dolgozói munkájukon keresztül már több alkalommal bebizonyították pártunk és dolgozóink iránt érzett hatálatlan szeretetüket. Pártunk II. kongresszusa és november 7. ismét alkalmat biztosított, hogy a dolgozók életszínterük emeléséhez hozzájáruljanak. A két nagyjelentőségű ünnep tiszteletére kezdeményezett

szocialista versenyben husz konyhaszekrényt, 568 öltöztető tejskanonát, 41 darab fejőszájt, 1048 konyhakést, 207 piaci kosarat és 47 méter pikéselymet gyártottak tervet felül szeptember hónapban. Jó munkájukkal kitüntek Cozma Victor, Gladici Petru, Gáll Anna, Riscan Virgil, Ujj István, Vasici Florica és mások.

Mozgósítsunk minden munkacsoportot a vetőszántás és az 1954-es év őszi vetés elvégzésére!

Tartományunk területén fontos csatát vívnak a mezőgazdasági dolgozók a jövő évi kenyér biztosításáért. A csata menete azonban igen vonatolt. Ez könnyen kitűnik, ha áttekintjük a tartományi néptanács mezőgazdasági osztályára beérkezett jelentéseket.

A vetés gyors elvégzéséhez az szükséges, hogy a földeket jól előkészítsük. Legalább két héttel a vetés előtt be kell fejezzük a vetőszántást, hogy a föld kellőképpen megüledjen.

A jelenlegi helyzet azt mutatja, hogy a rajoni és a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai nem tulajdonítanak kellő fontosságot a vetőszántás idejében való elvégzésének. Megelégednek azzal, hogy csupán a végzett munkáról összesítik az adatokat és azt továbbítják, ahelyett inkább harcos irányítói lennének a fontos munkának.

Hasonló a helyzet a tavaszi vetések alá végzett őszi mélyszántás elvégzése terén is. Az őszi mélyszántás tervelírászatát tartományunkban 35,3 százalékban teljesítették. A rajonok közül a legjobban áll Körösrajon 65,6 és Aradrajon 63,6 százalékkal, míg Nagyszentesméllyen 25,8 százalékkal, Borosjenő és Lipparajon 25,3 százalékkal igen lemaradtak.

A hektáronkénti terméseredmények

növeléséért folytatott harcban igen fontos az őszi vetések idejében való elvégzése. Tartományunkban szeptember 30-ig el kell vetni az őszi búkkányt, október 10-ig a rozsort és október 15-ig az őszi árpát. Ennek ellenére, csak igen kis területen végezték már el a vetést. A vetésben Aradrajon 2714 hektáros teljesítménnyel jár az élen, utána Nagyszentesméllyen 1268 hektárral következik, majd Körösrajon 456, Lipparajon 350 és Borosjenő 27 hektár bevetésével. Gurahoncrájon a tények azt mutatják, hogy az illetékes szervek teljesen elhanyagolják az őszi vetések jó menetének biztosítását.

Az őszi vetést csak úgy lehet elvégezni, ha felszabadítjuk a földeket a kapásnövényektől. Ezért fokozni kell az őszi termékek betakarítását, ugyanis ez a munka is hátramaradt tartományunkban. A betakarítással párhuzamosan fokozni kell a mezőgazdasági termékek begyűjtését.

Annak ellenére, hogy Körös és Aradrajonok az első helyen állnak, mégis azt mondhatjuk, hogy általában tartományunkban gyengén halad az őszi mezőgazdasági munka menete. Gurahoncrájon és Lipparajon különösen lemaradást mutat, mivel a rajoni néptanácsok végrehajtó bizottságai, a rajoni pártbizottságok, valamint a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai és a községi alapszerveze-

tek kiengedtek, kezükből az őszi kampány vezetését. Nem találunk magyarázatot arra nézve, hogy Gurahoncrájon még egyetlen egy hektárral földet sem vetettek be a mai napig. A rajoni néptanács technikusai nagyon jól tudják, hogy a vetési idő pontos betartása igen fontos a hektáronkénti terméshozam növelésében, mégis elhanyagolják a felvilágosító és népszerűsítő munkát. Ha továbbra is így haladnak, nem tudják teljesíteni október 25-ig az őszi vetési tervet, ugyanis a rajonok közül Gurahoncrájon, mivel dombvidéken terül el, elsőnek kell befejezzék a megállapítás szerint a vetést.

A fentemlített adatok és az idő előrehaladottsága szükségessé teszi, hogy a párt és állami szervek az eddiginél sokkal komolyabb ellenőrző és mozgósító munkát fejtsenek ki az őszi mezőgazdasági kampány meggyorsítása érdekében. Elsősorban az őszi vetőszántás befejezése a fontos, hogy azután az őszi vetést is idejére elvégezhessük. A hét folyamán tartományiszerte esőzések voltak és ez is sürget a mezőgazdasági munkák befejezésére.

A községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, a néptanácsi képviselők és a tömegszervezetek segítségével mozgósítsák a falusi dolgozókat az őszi munkálatok menetének meggyorsítására. A községi pártalapszervezetek embertől-emberig menő felvilágosító munkával járuljanak hozzá, hogy pártunk II. kongresszusát és november 7-ét újabb sikerekkel köszönthessük.

A Román—Szovjet Barátsági Hónap megnyitása iskolánkban

Október 7-én iskolánk tanárikara és tanulói ünnepi gyűlésen köszöntötték a román—szovjet barátsági hónapot. A díszelnökség megválasztása után a tanárok és tanulók meghallgatták Steinhilbel Zoltán tanár elvtárs beszédét, melyben hangsúlyozta azokat a megvalósításokat, melyet népiink a szovjet nép segítségével elért.

Az ünnepi beszédet hozzászólások és munkavállalások követték, melynek során a tanárok és diákok több mint 40 munkavállalást tettek. Összintelenkedés és igazi ünnepi hangulat jellemezte a gyűlést. Jó tanulók és gyengébb tanulók egyaránt tettek munkavállalásokat, az osztályok pedig tisztasági és fegyelmi versenyre hívták ki egymást.

Igy Valtér Erzsébet, a IX. osztály IMSz felelőse fegyelmi versenyre hívta ki a III. képzőt, a VIII. osztályok pedig egymást hívták tisztasági és fegyelmi versenyre.

Terhes elvtársnő javasolta egy irodalmi verseny megszervezését. Ebben versenyre kihívta a IV. képző nevében a III. képzőket. Csakik elvtársnő a barátsági hónap alkalmából vállalta a IV. képző nevében, hogy minden IV. képzős elolvasson egy szovjet, vagy román irodalmi ívet, Cselovszky elvtársnő pedig vállalta, hogy levelezés formájában kapcsolatot tart szovjet diákokkal.

Bulényi Eva VIII. osztályos tanuló vállalta, hogy segítséget nyújt a gyengébb tanulóknak s ezáltal járul hozzá az osztály tanulmányi színvonalának emeléséhez.

Az V. osztály a VI. osztályt hívta ki fegyelmi és tisztasági versenyre. A munkavállalások után — melyek végig igen lelkes hangulatban folytak le — rövid kulturműsor következett. Enekszámok és szavaltatok hangzottak el, majd az iskola tornacsapata mutatott be tornagyakorlatokat.

Befejezésül Boros Margit VIII. osztályos tanuló Hajdu Zoltán „Hazám” című versét szavaltta el. A lelkes szavaltat magával ragadott mindenkit s gondolatban mi is együtt mondtuk a szavallóval a következő sorokat:

„S hálájukat a népek mindig, amíg csak élnek, a szabadtó népek leróják emberül.”

Belko Erzsébet, III. képző.

Előkészületek a szovjet könyvünnepére

A nagyszentesméllyen köntárban folyó az előkészületek a Román—Szovjet Barátsági Hónapjának megünneplésére. Zoller Erzsébet, a rajoni könyvtár felelőse meglátogatja Nagyszentesméllyen összes községi könyvtárát, hogy segítséget nyújtson az előkészületek szervezésében.

A rajoni könyvtár a Román—Szovjet Barátsági Hónap tiszteletére irodalmi estet szervez. Az irodalmi esten egyes szovjet szerzők műveit ismertetik az olvasókkal. Így Puskin Alexandr Sergejevics, Maxim Gorkij, Ilja Ehrenburg, Constantin Simonov, Mihail Solohov és más írók műveit.

A rajoni könyvtárban közel 400 kötet szovjet szerzők által írt könyv található román és magyar fordításban, amelyeket a könyvtár látogatói szívesen olvasnak. A rajoni könyvtár rendszeres olvasójaként megemlíthetjük Popes Romulus, Rosca Emiliát és a fiatal — alig 14 éves — Lazau Teodort, akik már több kötet, szovjet szerzőktől írt könyvet olvastak el.

Bogdan Gábor, levelező.

Moszkvába érkezett a Kinába utazó angol küldöttség

A Kínai Népköztársaságba utazó angol képviselők és szakszervezeti aktivisták küldöttsége Elis Smith vezetésével Moszkvába érkezett. A vendégeket a Vankovoi-repülőtérén L. N. Szolovjov, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának alelnöke, V. G. Jakovlev, a VOKS Központi Tanácsának első alelnöke, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának, a VOKS Központi Tanácsának, valamint az „Inturist” egyesület képviselői fogadták.

Elkészültek a hazánkban gyártott első autómotorok

A sztiálinvárosi „Vörös Zászló” üzemben a napokban készült el az első 10 román gyártmányú autómotor. A motorokat az ugyancsak hazai gyártmányú SR 101 típusú tehergépkocsikra szerelik. A motorokat szovjet dokumentáció alapján, a

ZISZ tehergépkocsi motorjának mintájára gyártották. Kipróbálásukkor a motorok a legnagyobb erőpróbát is kiállították. A gyár még ebben az évben összesen 100 ilyen motort gyárt.

(Agerpres)

Egészségvédelem a Szovjetunióban

A Szovjetunióban féltő gonddal őrzi a városi és falusi dolgozók egészségét. A kórházakban, poliklinikákban, szanatóriumokban, üdülőhelyeken, az egészségügyi dolgozók odaadással gondozzák a legértékesebb tőkét — az embert.

Evről-évre növekszik az egészségügyi intézmények száma, hogy a szovjet haza dolgozóinak egészségvédelme egyre javuljon.

KEPUNKON: a kolonai poliklinika izlésesen berendezett váró szobája.

Közművelődés ★ Irodalom ★ Művészet

Női kabát gazdája kerestetik

Elmordja: V. Razin, Moszkva város 5. számú
taxiközpontjának sofőrje

Nem is emlékszem, mikor történthetett. Reggel óta folyton doboztam, ugyiszlén le sem állt a motor. Már délelőtt járt az idő, amikor véletlenül hátrafordultam és a hátsó ülés támláján meglettam a gondosan összehajtogatott női kabátot. Leállítottam a gépet, elővettem a kabátot, kiforgattam. Látszott, hogy nemrég vásárolták vagy varatták. A visszahajtott manzetta mögött apró kis szeszemesek bujtak meg, ami arról tanúsított, hogy a kabát tulajdonosa vonaton utazott nemrég. A zsebek üresek — néhány elhasznált jegy, egy biztosított és negyvenegynégy kopejka aprópénz került elő belőlük, de semmi más, ami utbaigazított volna a kabát tulajdonosát illetően.

Ki hagyhatta a kocsimba? Próbáltam visszaemlékezni, kik voltak női utasaim. Reggel egy öregasszony ült be a kocsiba, a Szolnenszky-terre vittem. Jól emlékszem rá, hogy kabátban volt. Aztán tizenegy körül két fiatal lány vitte magát sietve a pályaudvarra, valami nyaralóba igyekeztek. A Kolhoz-terről a Kropotkin-utca felé vittem egy törékeny természetű és nagyon fiatalos arcú leányt. Jóllehet figyeltem a tükrökből szép, nagy, szürke szemű, a Kazanyi pályaudvarra, a csomagmegőrzőhöz vittem egy fiatal asszonyt öt év körüli kislánnyal. Emlékszem, nagyon tisztelt a gyermeknek a tavaszi, mindannyiszor elragadtatással kiáltott fel, amikor ugrott a szék.

Nézd mama! Nyolc volt és most kilenc. — Hallgass, te kis sájkucka! Hogy ez a gyerek mindig talál valamit aminek örülni. — mentegelte fiacskáját az anyja.

Végül, már dél felé, két asszony szállt be arra kért, hogy a lehető leggyorsabban vigyem őket a Szolnenszky-utca felé. Folytonos csevegésükkel kivertem, hogy megtudták, egyik árúházaiban gyönyörű szűnű és mintájú ruhanagyokat lehet kapni. Nos ezek voltak a női utasaim. A többi utas férfi volt.

Melyik asszony vesztette el a kabátot? Először arra a leányra gondoltam, akinek olyan szép, nagy szürke szeme volt. Emlékszem a szavára, hogy csak három napja van Moszkvában. Megsajnáltam. Milyen régen vágyódhatott már a fővárosba és most ilyen bosszúság érte! A kabát természetesen nem kálódhat el: átadom a tudakozóban, onnantól továbbadják a talált tárgyak osztályára. De hát ha már el kell utaznia a kislánynak! És gondol-e arra, hogy a talált tárgyak osztályán keresheti a kabátot?

Mégegyszer átnéztem a zsebeket. Jegyek, elhasznált jegyek... Megálljunk csak! Egy papírdarabban, amelyet először csak elhasznált jegynek néztem, írást találok. Telefon-szám és egy név: Galina Vlagyimirovna. Ebből talán megtudok valamit a feledékeny kis utasról. Megállítottam a gépet egy telefonfülké előtt. Öreges nő hang jelentkezett.

Igen... Tessék... En vagyok. Galina Vlagyimirovna... Micsoda? Kabát? Miféle kabát? Nagynehezen sikerült megmagyaráznom a hölgynek, hogy egy elvesztett kabátról van szó. Végül megértette és sópáncolni kezdett.

Istenem, szegénykel Szegény Natasa. Most, hogy elutazni? Igen, igen, nekem ismerősöm. A fiam, Vaszja barátjának a felesége. Most utazik hozzájuk Sztálingrádba. Levelet visz magával a fiamnak és adtam vele egy kis süteményt is, a fiam kedvenc süteményét. Most hogyan utazik el szegény, kabát nélkül?

Nem tudná megmondani a néni a teljes nevét a Natasának? Vagy, hogy hol találhatnám meg?

Nem tudom. Csak annyit mondtok, hogy ismerősként szállt meg és még ma elutazik. De hogy hol laknak az ismerősei, azt nem tudom. Ha előre tudom, hogy elvesztett a kabátját, biztosan megkérdelem a címet.

Ennyi volt az egész felvilágosítás. És ez nem volt sok. De legalább tudtam, hogy Natasának hívják a kabát gazdáját és hogy még ma Sztálingrádba utazik. Menetrendet szerettem: Moszkva—Sztálingrád, naponta indul, vonatszám 68. ind. 24.00. Indulásig még van időm. Fel kell hívnom a központunkat, mert hát ha megjegyezte a kislány a taxi számát és már keresett engem.

Bemondtam a tudakozó számát, miről van szó, az ügyeletes diszpécser kérte, tartsam a vonalat, emeggy, megérkeklődi, jelentkezett-e Natasa. Nem jelentkezett.

Legjobb lesz, ha kimegy a pályaudvarra — mondta az ügyeletes — és személyesen megkeresi a leányt. Ha nem találkoznak, adják le este itt nálunk a kabátot.

Most már tudtam, mi a feladatom, csak azt nem tudtam, hogyan találom meg száz és száz utas között az én szürkeszemű, sztálingrádi Natasát.

Körülbelül egy órával az indulás előtt értem a Kazanyi pályaudvarra. Elmondtam a pályaudvar előtti taxiállomás vezetőjének az ügyet, vállaltam, hogy vigyáz a kocsimra, én pedig nekiláttam a keresésnek. Igen ám, de hol kezdjem keresni Natasát? Öt perc alatt beláttam, hogy lehetetlen megtalálnom a tolongásban. A kabátból karomom jöttem-mentem a peronokon és ugyiszlén minden kislánynak, melyen a szemembe néztem, volt aki rámnevelelt, volt aki zavarosan elfordította a fejét. De egyikben sem ismertem rá az én utasomra.

Már csak negyven perc volt a vonat indulásáig. Mit tegyek? Csak nem utazik el Natasa kabát nélkül Moszkvából? Erres hang zavart meg gondolataimban: „Lukjanova, Jefroszina Sztjepanovna polgártársnő! Férje várja a főbejáratnál”. Hogy ez nekem nem jutott mindjárt az eszembe! Egy perc múlva már elmondtam a pályaudvarigyeletesnek, milyen kár érte Natasát.

Tíz-husz hangszóró vitte szét a peronokon a bemondó felhívását: „Natasa nevű polgártársnő, ha Sztálingrádba utazik, keresse fel a pályaudvarigyeletesét”.

Nos, hát, most bevárjuk szépen azt a kis Natasát... — mosolygott az ügyeletes. Láttam rajta, szívesen segít nyomára akadnom egy ismeretlen lánykának.

Alig néhány perc telt el, óvatos kopogtatást hallottunk az ajtón.

Tessék! — szóltunk egyszerre, az ügyeletes és én.

Két fiatal lány lépett be és megállt az ajtó közelében.

— Maguk keresnek benrünk? En és Natasa vagyok.

— En is — mondta a másik. — Technikusok vagyunk, most foglalkunk el első állásunkat Sztálingrádban. Miről van szó?

Az ügyeletes rám pillantott, és látva, hogy tagadó fejbólintással adok jelt, pár szóval elmondta a két leány-nak a kabátügyet. A leányok kimentek, de be sem tudták csukni maguk mögött az ajtót, berontott — nem bejött, hanem tényleg berontott — egy magas, kissé testes asszony. A szoba egyszerűben lett parfümjé illatával. Zsebkendőskét vett ki a kezéből és gyöngyöket megcsapkodva vele a homlokát, aztán azt csacsogta:

— Itt vagyok elvtársak... Hal-lottam, hogy keresnek. Ott állók a halókoci előtt és, egyszerűen csak hal-lom, hogy keresnek. Biztos voltam benne, a hálójem miatt, nemde? Már kértem a hálókocsi kábelét, hogy alsó fekhelyet adjon. Ugye, belátják, hogy nem fekhely a felső ágyon!

— Várjon csak, polgártársnő — próbálta megállítani az ügyeletes a szöszhalagot. — A hálójem ügyében legjobban ha a vonalkísérőhöz fordul.

Hogy másszam fel a felső ágyra? Nem vagyok matróz, se tüző, nem igaz? No, nem a korom miatt, mert láthatják, hogy korántsem vagyok öreg, de mégis... Kérem csatlakozni valamit.

Az ügyeletes nagynehezen megértette vele, hogy a hálójem ügyét csak ezen a szobán kívül intézheti el.

Nem nagy ügy, és már csak huszonnégy perc van az indulásig — mondta neki, az órájára nézve.

Az asszony kiment, majd erős kopogtatást hallottunk és bejött egy jól megtermett, bivalyos férfi csizmában, lovagló nadrágban.

— Mit akarnak? — kérdezte. — Mit akarnak a feleségemről?

— Mondta szigorúan és rosszalló tekintettel mért végig — engem. A pályaudvarigyeletes udvariasan elmagyarázta a feltételeknek, hogy egy kabátotól van szó.

Nekem van gondom a feleségemre — mondta önrésziesen és megnyugodva a férj. — O soha semmit sehol el nem hagyhat. A viszontlátásra!

Kopogtatás nélkül nyílt az ajtó, és ki lépett be? Az én öt esztendő kis utasom, a fiucska, akinek annyira tetszett a taxaméno működése.

— Anyu, anyu, nézd csak! — csengelt a hangcsikája. — Itt van az a bácsi, akivel autókáztunk... Megint autókáztunk megünk, bácsi!

A gyerek nyomában belépett az édesanyja is. Nos — gondoltam magamban — ez hát az a „szürkeszemű leányka”? Az asszony megpillantott engem és egy pillanatra elcsodálkozott, hogy itt talál. Nem szóltam egy szót sem, csak odanyújtottam neki a kabátot. Gépiesen elvette, kifordította a külsőjét.

Az én kabátom. Tényleg az enyém! Igazán, nagyon nagyon köszönöm! De hogy is sikerült megtalálnia bennünket? Persze, most nem az a fontos, hanem az, hogy megtalált. Igazán köszönöm!

Megszorította a kezemet, kedvesen és halálisan.

A 68-as számú vonat, Moszkva—Sztálingrád, huszonegy perc múlva indul — közölte a hangszórók. A fiatal asszony sietve búcsúzott.

A viszontlátásra, elvtársak! Mégegyszer köszönöm... Csupa jó emlékek utazom el Moszkvából... Szerencsés utat! — kiáltott utána az ügyeletes. — De azért ne hagyja el máskor a holmijait!

KISS RUDOLF PAL:

Szeretnék együtt küzdeni veled...

Szeretnék együtt küzdeni veled, építeni a holnapot, dalolni veled a napsugárban és megszámlálni sok-sok csillagot. Annyi tervet szőttem éjjeletem és halkan becézgettem neved, rád lestem a gép mellett számtalanszor, s titkon segitettem neked. Ennyi életkedvet, alkotóerőt sohasem éreztem addig én, kincseterő dolgos kezéd, kérélek nyúlásod már felém. Szeretnék együtt küzdeni veled, s nektárt gyűjteni sok virágról, dalolni veled a napsugárban, a boldogságról...

Sütő András:

Egy pakli dohány

Gazdagodó hazai irodánkunk friss termékeként került nemrég az író új novellás kölete az olvasók elé. A novellák egyrésze megváltozott, új életnek gazdag képét tárja az olvasók elé.

Más írásokban Sütő a tökéletes földes-ri rendszer kegyettségének, embertelenségének ábrázolásával, drámai stílussal és leleplező erővel teszi megváltó az a rendszer, amelyben Ágoston, az „Egy pakli dohány” hőse, az öregesére kényszerített szolga elkeseredettségében eljut a lázadásig.

Az éles, kibékíthetetlen ellentétek jellemzik az író multtal foglalkozó írásait. A „Virágot megett a kanyar” című novellája a város színpályájára ugratja a pusztulási helyét. Az írás eleje Cseher Lajos családja életének szinte idilli szépségű rajza. Megvonta szájától is a falat, hogy a falu határában vályogházat építhessen, lassan tehén is került az istállóba. Mig Cseher Lajos házat építi, addig a „városi urak” megkezdik a mező felmérését. Katonai érdek — mondja a városi ur, amikor a kis ház keletébe vereti az utjelző cöveket. A „Kanyar” sokba kerül a Lajos, a vásárra hajtott tehénké árval tudja, csak megmenteni kis házat.

Az „Új bocsor”-ban — amely már külön is napvilágot látott, feltűnnek ennek a rothadó, omladozó rendszernek az első tudatos combolói. A novella előterében Jánoska, a kis falusi gyermek áll.

Bátyjától ajándékba kapott fűszere és az új bocsor adóirtóztos fejében a többi elhurcolt holmi közé került. András, Jánoska bátyja, hemreg jött

D. I.

Naprendszerünk és Földünk keletkezése

A természetfudományok egyik legérdekesebb, de egyúttal legnehezebb kérdése is Földünk keletkezése. A felelet erre a kérdésre természetesen nagyon különbözően hangzik aszerint, hogy milyen kor véleményét halljuk, mert hiszen a választban nemcsak tudományos, hanem világnézeti felfogás is tükröződik. E századokon át vivja legelkeseredettebb harcát a tudományos materialista és a tudománytalan idealista felfogás ezen a téren. Csak a XVIII. században, a háberi társadalmi rend megdöntése után — miután a tudományok már elérték a megfelelő fejlődési fokot — kerülhetett sor a Föld kialakulásának, valamelyest tudományos módon való megmagyarázására.

Megszületett az első tudományos kozmogónia (az égitestek keletkezéséről szóló tudomány) elmélet, melynek alkotója Kant Immanuel német filozófus volt. Szerinte úgy a Nap, mint a bolygók és így Földünk is egy és ugyanazon anyag-nak egy előző formájából egyseges folyamat útján keletkezett.

Mintegy negyven évvel későbbben anélkül, hogy tudomása lett volna Kant elméletéről, Laplace francia csillagász és matematikus még jobb elméletet dolgozott ki a Naprendszer kialakulásáról. Az ő elképzelése szerint a mai Naprendszer helyén egy gázköd tömeg volt. Ez Kanttól eltérően nem rendezetlen, hanem saját tengelye körüli forgómozgást végzett. Idők múltán összehúzóerő volt és ennek következtében forgási sebessége megnövekedett. A sebesség növekedésével a röptörő is nagyobb lett. A gázköd tömegéről ott, ahol a sebesség a legnagyobb, tehát a közepén táján, részek repülnek ki és ezek gyűrűi alakjában veszik körül a gázköd megmaradt anyagát. Ez a folyamat többször megismétlődött. A gyűrűk anyagának az összehúzóerőből keletkeztek a bolygók és az anyagnak megmaradt része lett a Nap.

Laplace elméletének megértése és

birálata szempontjából tisztába kell lennünk az úgynevezett impulzusnyomatékkal. Mit értünk impulzusnyomatékkal? A forgás mennyiségét egy forgó vagy keringő testben. Ez hogyan határozható meg ezt a mennyiséget? Egyszerűen úgy, hogy a forgó vagy keringő test tömegét, sebességét és a forgási vagy keringési központtól mért távolságot összeszorzozzuk.

A bolygók és így a Föld keletkezéséről szóló, a reális igazságot megközelítő két elméletnek az az értéke, hogy Földünk a Nap körül keringő anyagi részecskék összehúzóerő révén jött létre és így materialista kísérlet a Föld és a bolygók kialakulásának magyarázatában. Azonban mindkét elmélet hibája az, ahogyan a bolygók születését magyarázza a röptörő hatására. Itt látszik meg legjobban, hogy az akkori idők mechanikus gondolkodásán nem tudtak túljutni és mechanikai erők hatásával magyarázták a bolygók keletkezését. Azonban, ha a holdak a bolygóból keletkeztek, akkor át kell látni volna a bolygóval egyező irányú forgást, ám de később felfedezték olyan holdakat, amelyek keringési iránya ellenkező a bolygó forgásával. Ez pedig lehetetlen akkor, ha a röptörő hatására vált volna le a bolygóról, mert hiszen ez esetben a bolygó forgásával meg egyező irányban kellene keringenie.

Természetesen a kapitalista államokban is érezték a XX. század megkezdését tartott Kant-Laplace elmélet tarthatatlanságát és nyakrafordító gyártókat elképzelhetetlenné állapították az elméleteket. Anélkül, hogy a sok elméletre kitérnénk, csak egyet, Jeans James úgynevezett katasztrófa elméletét érintjük. Eszerint valamikor a Naphoz igen közel került egy csillag és ez vonzóereje miatt fogva a Naphoz szivaralaku gáz-sugarat szakított ki. Ez az izzó szivarformájú gáz azután annyi részre szakadt, ahány bolygó van. A kapitalista államokban ez az elmélet meglehetősen sokáig tartotta fenn magát.

Végül azonban bukásának oka ugyan az volt, mint a Kant-Laplace elméletének: az impulzusnyomaték állandósága törvényével került ellentétbe.

A tudomány mai álláspontjának megfelelő kozmogóniai elméletek a Szovjetunióban keletkeztek, ahol minden tudományt a dialektikus-materiális szemléletű elméletek művelnek. Ezekhez a tudományt előmozdító körülményekhez tartozik az is, hogy a szovjet tudósok nem egyedül, egymástól elszigetelten dolgoznak, hanem munkaközösségben oldják meg a felvetődött problémákat. Így érthető, hogy O. J. Smidt és munkatársai olyan kozmogóniai elméletet fejlesztettek ki, amely semmiféle ellentmondásban nincsen a tudomány mai eléri eredményeivel.

Mielőtt azonban Smidt elméletével megismerkednénk, említsük meg még V. G. Fesztenkov kiváló szovjet csillagászt. Ő egyike azoknak a tudósoknak, aki ugyiszlén elsőként kezdte meg a kozmogóniai kutatásokat a Szovjetunióban. Kant-Laplace elméletének haladó magyarázt továbbfejlesztette és szintén a Naphól származtatja a bolygókat. De nem tisztán röptörőnek tulajdonítja a bolygók leválását a Naptól, hanem azt mondja, hogy a hő és fény sugarakon kívül még apró anyagi természetű részecskéket is sugároz ki. Ezek a részecskék szétszóródnak a világűrben és magukkal viszik a Nap impulzusnyomatékát. Ime, így kiküszöböli azt az ellentmondást, ami a Kant-Laplace teóriában az impulzusnyomatékot illetően fennállt és érthetővé teszi, hogy miért olyan kevés a Nap impulzusnyomatéka.

Smidt elmélete lényegében abban tér el Kant-Laplace-tól, hogy a Nap körülvevő por vagy gázfelhő nem a Naphól származik, hanem a Nap azt kívülről vette magához. Eszerint ennél az elméletnél a fejlődésnek kell szakaszát kell megkülönböztetni. Az egyik — ahogy Smidt nevezi — a meteorikus felhőképződések a Nap körül, a második pedig ennek a me-

teorikus felhőnek bolygórendszerrel való alakulása.

Az első periódus, vagyis a meteorikus felhőnek a Nap körüli képződésénél tudunk kell, hogy a csillagok közötti tér nem üres, nincs világűr, ahogy mondják, hanem mindenütt hol sűrűbb, hol pedig ritkább, kisebb és nagyobb darabokból álló égitestekből származó anyag van. A nagybolygók meteoroknak, a kisebbek kozmikus poroknak hívjuk. A csillagok közötti felfedezett eme por vagy gázanyag felhőket az úgynevezett sűrű ködöket szabad szemmel is jól láthatjuk.

A Nap sokmilliárd esztendővel ezelőtt az egy olyan helyen haladt át, ahol egy ilyen sűrű köd tömeg volt. Vonzóerejénél fogva magához ragadta a köd tömeg egy részét és vitte magával. Amikor a Nap befogta a köd tömegét a felhők sűrűsége még igen kicsi volt, olyan, amilyen még nem alkalmas bolygó képződésére. De azután a Nap körül keringő neonra egymásra gyakorolt kölcsönös vonzása következtében mind sűrűbb lett és a Napot a mai Szaturnusz gyűrűjéhez hasonlóan vette körül. A gyűrűben keringő részek összehúzóerő egyenlőssége és mozgásuk, energiájuk hőenergiává alakult. A keletkezett hő kisugározódott, a gyűrű ezzel állandóan vékonyabb lett és göckora szakadozott. Ezek a göckök megint további részeket vonzottak magukhoz és így nagyon hosszú idő alatt az egyesülési folyamat hatalmas méretű bolygóból hozott létre. A bolygóból ugyanolyan módon alakultak a holdak, ahogy a Naphól a bolygók.

Smidt elméletének jelentősége az is, hogy megmagyarázza a Naprendszer bolygóinak közös sajátosságát. Így például a bolygórendszer egyik sajátossága, hogy a keringés — néhány eltéréstől eltekintve — egyirányban történik. A Naptól befogott meteor keringési irányát is egyszerűen megértjük, ha figyelembe vesszük, hogy a kis meteor a Nap melyik oldalán volt, amikor az a meteor a felhőből rohan. Ha a Nap jobboldalán volt, úgy az óramutató járásával ellentétes, ha pedig a baloldalon, az óramutató járásával megegyező irányban kellett keringenie. A Nap ugyanúgy kényszeríti az egyenes vonalban haladó részecskéket keringésre, mint-

ahogyan mi járunk, ha egyenes szaladunkban megkapaszkodunk egy oszlopba, amikor is körülötte megfordulunk. Ha jobbkézünkkel kapjuk el a póznát, az óramutató járásával megegyezően, ha pedig balkezünkkel fogjuk meg, akkor az óramutató járásával ellenkező irányban perdülünk meg.

Ezekután lássuk Földünk kialakulásának folyamatát. Ennél a kérdésnél azonban ne feledjük, hogy egyelőre egy természeti jelenség sem érthető meg, ha azokat egymástól elválasztjuk, vagy kikapcsoljuk a környező összefüggésből.

Igy a Föld keletkezése és fejlődése szervesen kapcsolódik a Naprendszer többi bolygóinak származásához. Tehát érthető és megmagyarázható lesz, ha a többi bolygóval való kapcsolataiban vizsgáljuk.

Földünk fejlődésének történetét Smidt elmélete alapján tudjuk a legjobban megközelíteni. Kezdjük az a kérdéssel, hogy milyen lehetett kezdetben? Először azon elméletekről, melyek Földünket keletkezési korában magas hőmérsékleten folyós izzó állapotban mondják. Smidt egészen megelégedéssel mutatja ki, hogy a hőmérséklet mondia a Földet, melynek felmelegedése csak később következett be.

Smidt elmélete a Földet nem a Naphól, hanem rajta kívül álló por-felhőkből származtatja le. A kicsi részecskékről — amelveknek az összehúzóerőből keletkezett a Föld, — a hőmérséklet, a Celszius körüli lehetett és legfeljebb csak a Naphoz közel levőknek volt magasabb a hőfoka. Később azután a Föld kezdett lassan felmelegedni a bennelévő rádióaktív anyagok sugárzása révén. A meteorokban mindig találunk ilyen rádióaktív elemeket s így Földünkben is mivel hogy meteor-felhőkből képződött. Ezek az anyagok maguktól bomlanak és közben hő sugároznak ki. Ez a hő, míg a részecskék nem tömörültek össze, kisugárzás révén elveszett. Amint azonban a sűrűsödés megkezdődött — mivel a Föld rossz hővezető — a felmelegedés megindulhatott. A felmelegedés előrehaladásával előtte azt a hőfokot, amelynél az anyagok alkotó közegek megolvadtak, a felszínre folytak és megalkották a kergét. Még később, mire a Föld hő-

mérséklete mindenütt olyan magas volt — néhány száz fok — hogy anyaga alakíthatóvá vált, megkezdődött a föld rétegződése. Ennél a rétegződésnél a nehéz anyagok a mélybe süllyedtek, a könnyebbek a felszín felé halmozódtak fel. Ez a rétegződés még ma sem fejeződött be, mert akadályozza a nagy nyomás és sűrűség. Ennek folytán a felszín keletkezik, mely sokáig azután hirtelen kiegyenlítődik azzal, hogy könnyebb anyagok a felszínhez közelebb kerülnek. A Föld belsejében végbemenő ilyen folyamatot, mint földrengést érezzük meg.

Végül Földünk keletkezésével kapcsolatban felvetődik még korának kérdése is. Hogyan határozta ezt meg Smidt?

Ismeretes, hogy Földünkre állandóan hullanak meteorok. Napjainkban mintegy 10 tonna és így évente 3600 tonna sulyban. Persze a dolog nem olyan egyszerű, hogy akkor a Földre tonnákban kifejezett sulyát a csillagok 3600-át, megkapjuk a korát. Ugyanis régebben a meteorok nagyobb számban bombázták Földünket, mint most. Napjainkban a meteorok hullása elérőknél is, és azoknál is a meteorok nagyobb része bolygókra egyesült. Ezeket és egyéb okokat tekintve a Föld kora 6-7 milliárd évre becsülhető. Ez egészen jól megegyezik a geológusok azon megállapításával, hogy a Föld kora 2-3 milliárd éves.

Földünk körül és rajta lévő emberiségről irt legendák élnek. Kopernikus semmisítette meg, midőn bolygókat az őt megillető helyre állította az égbolton. A későbbi korok és Smidt tudományos elmélete pedig megérteti velünk, hogy a mi Naprendszerünk a világűrben és a világűrben és a kis milliárd körül. Ami a mi Naprendszerünk történetét egészen természetesen és törvényszerűen folytatja. Maradjon érthető, hogy egy olyan nehéz problémának, mint Naprendszerünk és Földünk kialakulása, még vannak hiányosságai, de mai formájában is már kielégítően magyarázza meg a bolygórendszer kialakulását és a haladó tudomány számára tovább az ideális tudomány ellen.

Dr. Schweitzer József, természettud. tanár.

Anyagok az RMP II. kongresszusára

A termelési terv az alapszervezet figyelmének előterében

A fűtőház alapszervezetének tagjai a módosított szervezeti szabályzat-tervezet tanulmányozása és megvitatása közben meggyőződtek arról, hogy ez a városi és falusi dolgozók érdekeit, országunk fejlődését és felvirágzását szolgálja.

Ahhoz, hogy népköztársaságunk hatalmas legyen, a tervek gazdaság alapuló népgazdaság állandó erősítése szükséges. A módosított szervezeti szabályzat-tervezet éppen ezért az alapszervezetek főfeladatának a termelési terv teljesítését és teljesítését tekinti.

Alapszervezetünk közgyűlése megvitatja a tervezetet. A párttagok többsége konkrét kötelezettségeket vállalt magára, hogy hozzájárulhasson a módosított szabályzat-tervezet feladatainak megvalósításához. A gyűlésen a tervezet kiegészítése és világosabbá tétele érdekében 19 javaslat hangzott el.

Neagu Ioan mozdonyvezető, Teuceanu Gheorghe mozdonyvezetővel, Teoreanu Petru és Cociuban Petru fűtőkkel együtt vállalták, hogy a fűtőanyag fogyasztást 15 százalékkal csökkentik a fűtőanyag-felhasználás-hoz képest és a szerelvényekre is a lehető legnagyobb gondot viselik.

Az elvtársak becsülettel teljesítették kötelezettségeiket, 20 százalékos fűtőanyagot takarítottak meg és a szerelvényeket fennakadás nélkül vezették.

Hasonló kötelezettséget vállaltak Gavra Ioan, Blaj Savu, Graur Gheor-

ghe és más mozdonyvezető és fűtő elvtársak, akik szintén teljesítették vállalásaikat.

A fenti kötelezettségeken kívül az alapszervezet bürojának utmutatásai alapján a párttagok igyekeztek egységesen pártönkivüli dolgozóit is bevonni a munkába.

Atanasiu Emil mozdonyvezető instruktor például azt a konkrét feladatot kapta, hogy foglalkozzék a 131.013. számú mozdonyval és személyzetével, hogy szüntesse meg a mozdonyon uralkodó rendellenességet és a kedvezőtlen terméketeknikai állapotokat. Ez a mozdony a kiszolgáló személyzet rossz munkája miatt ugyanis minden hónapban több fűtőanyagot fogyasztott a megengedetté-

Atanasiu Emil elvtárs komolyan vette feladatát. Elvtársi beszélgetéseket szervezett meg a fenti mozdony mindkét váltási csoportjával. A mozdony ma jelentős mennyiségű fűtőanyagot takarított meg.

Az elvtársak 91 százalékat sikerült bevonni a szocialista versenybe. A termelési tervet minden hónapban teljesítették. Ezzel a százalékkal teljesítették az első félévi tervet, vagyis visszanyerték azt, amit a téli hónapokban a kedvezőtlen időjárás miatt elveszítettek.

Az alapszervezet nagy figyelmet fordított az IMSZ-tagok nevelésére is. A fiatal IMSZ tagokat bevonjuk a terv teljesítéséért és tul-

teljesítéséért folytatott harcba. Fűtőházunkban 5 IMSZ mozdonybrigád és két komplex mozdonyjavító IMSZ brigád működik. Ezek az IMSZ brigádok naponta teljesítik a normájukat és első a szocialista versenyekben. A fűtőanyag megtakarításban például a 230.051. számú mozdony IMSZ brigádja (Toma I., Drig Petru mozdonyvezetők és fűtők) ért el legnagyobb eredményt.

Az alapszervezet rendszeresen ellenőrzi a párttagok és a pártönkivüli elvtársak vállalásainak teljesítését. A munka megkönnyítése érdekében a párttagok és a tagjelöltek is segítettek a büro munkájában és az ellenőrzésben. Negyedévenként az adminisztratív vezetőség is beszámolt a párt alapszervezet előtt.

A pártönkivüli elvtársak termelési eredményeit is minden hónap elején termelési értekezleteken elemzik ki. A munkában kiváló elvtársakat faliújságokon, gyűléseken és a hangszórón keresztül népszerűsítjük.

Az aradi CFR fűtőház munkásai, mérnökei, technikusai és tisztviselői így harcolnak a tervezetben megjelölt feladatok megvalósításáért. Előreléptetően, hogy minél szebb eredményekkel köszöntse a Román Munkáspárt II. kongresszusát és a Nagy Októberi Forradalom 37. évfordulóját.

Stan Ioan.

a CFR fűtőház pártalapszervezetének titkára.

Az IMSZ szervezet irányítása

A módosított szervezeti szabályzat tervezetének megfelelően a párt nagy figyelmet fordított az ifjak soraiban végzett nevelő munkára.

A mi pártalapszervezetünk súlyos mulasztásokat követett el ezen a téren. Hosszu időn keresztül elhanyagoltuk az IMSZ alapszervezet irányítását és ennek következtében az ifjúság munkájában is súlyos hiányosságok mutatkoztak. Az IMSZ szervezet bizottsága több esetben elmulasztotta a taggyűlések megtartását, amikor pedig mégis megtartotta, nem hozott konkrét határozatokat a hiányosságok felszámolására.

Ezenkívül más irányú hiányosságok is mutatkoztak az IMSZ munkájában. A kultúracsoporthoz, amely az I. M. Sz. szervezet segítségével működik, több mint két hónapig nem fejtett ki semmiféle tevékenységet. Az ifjak egyrésze több esetben igazolatlanul hiányzott a munkából. Ez nagymértékben akadályozta a gyár termelési tervének teljesítését. Kétségtelen, hogy a fellelhető hiányosságok mellett az ifjak nevelése terén értünk el némi eredményeket is. A pártalapszervezet 6 tagjelöltje között 4 IMSZ-tag, a pártalapszervezet azonban ennivel még nem tett eleget feladatának.

Pártalapszervezetünk, hogy elősegítse az ifjak munkájában észlelt hiányosságok felszámolását, jelentést kért Hermann Péter elvtársától, az ifjúsági szervezet titkáráról. A jelentésből kitűnt, hogy az ifjak munkájában észlelhető fogyatékoságokért

résben a „Libertatea” című és kaptataggyár vezetését is terheli a felelősség. Kolozsvári Imre párttag, aki egyébként a gyár cipőcseréjének üzemvezetője is, nem ellenőrizte rendszeresen a csoportvezetőket. Megtörtént, hogy az ifjakat egyik munkahelyről a másikra helyezték. Ezzel nagymértékben akadályozták szakmai képzettségük fejlesztését, valamint a kultúracsoporthoz való csatlakozást.

Az alapszervezeti gyűléseken határozatokat hoztunk, amelyek alapján konkrét feladatokat jelöltünk meg minden párttag részére. Így például az IMSZ gyűléseken minden alkalommal részletesen a pártalapszervezet bürojának egy-egy tagja, aki segíti és irányítja az ifjak munkáját. A párttagok nagyrésze igyekezett teljesíteni a határozatból reája háruló feladatokat. Kolozsvári elvtárs, a cipőcseréző részleg üzemvezetője intézkedett, hogy az ifjak áthelyezését megakadályozza. Ezáltal biztosítottuk szakmai képzettségük fejlesztését.

Az alapszervezet határozatának megfelelően még számos párttag és párttagjelölt kapcsolódott be az IMSZ szervezet tevékenységének megerősítéséért végzett munkába. A párttagok közül többen szobáituk az ifjakkal s igyekeztek megmagyarázni nekik, mennyire helytelen és káros, ha rendszeresen vesznek részt a termelésben.

Ebben a munkában Pálfi Lajos, a pártalapszervezet titkára, a párttagjelöltek közül Pálfi József és más párttagok vettek részt. Az alapszervezet tagjainak munkája eredmény-

nyel járt, csaknem teljes egészében sikerült kiküszöbölni az ifjaknak a munkában szemben tanúsított helytelen magatartását. Olyan IMSZ tagok is, mint Makert-Sándor és Kovács Aurel elvtársak, akik régebben három napot is hiányoztak, igazolatlanul, ma rendszeresen vesznek részt a termelésben.

Az alapszervezet irányító tevékenysége nyomán észleltünk megjavult az IMSZ munkája, ezt bizonyítja az ifjúsági szervezet mellett létesített tanulmányi kör is. A pártalapszervezet segítségével 51 IMSZ-tagból 37 jelentkezett az IMSZ szervezet mellett létesített tanulmányi körbe, hogy ezáltal gazdagíthassa politikai és kulturális ismeretét.

Az említett hiányosságokból és az elért eredményekből az alapszervezet bürojának és minden egyes tagjának tanulnia kell. A jövőben különös figyelmet kell fordítani a módosított szervezeti szabályzat-tervezet 60. szakaszának 1) bekezdésére, amely kimondja, hogy a pártalapszervezet „gondoskodik arról, hogy az ifjúság a kommunista ideológia és a proletárkölcs szellemében, a proletárinternacionális, a haza és a nép iránti szerelmet szellemében nevelkedjen, gondoskodik az ifjúság szakmai továbbképzéséről.” Csak a szabályzat-tervezet előírásainak tiszteletben tartásával biztosíthatjuk, hogy gyárunkban az ifjúsági szervezet a párt erős tartalékává váljék.

Lingurar Martin.

a „Libertatea” című és kaptataggyár pártalapszervezetének bürotagja

A módosított szervezeti szabályzat-tervezet néhány kérdése

A pártszervekhez és szerkesztőségünkhöz állandóan érkeznek kérdéseket tartalmazó levelek a párt módosított szervezeti szabályzat-tervezetével kapcsolatban. Alább közlünk néhány kérdést és arra adott választ.

Miért nem veszik el a tagsági könyvet a pártból a kizárótló?

A módosított szervezeti szabályzat-tervezete a régi szervezeti szabályzatotól eltérően előírja: „Amíg a párt tartományi bizottsága nem hagyja jóvá a kizárótló határozatot, addig a tagsági könyv a pártagnál marad és a pártagnak joga van résztvenni a pártgyűléseken.” Ez is egyike azoknak az intézkedéseknek, amelyek azt célozzák, hogy a párttagok kizárótlásánál az alapszervezetek minél nagyobb körültekintéssel, figyelemmel járjanak el. Nem szabad előfordulnia annak, hogy valakivel esetleg jogtalanul vegyék el a párttagsági könyvet. A szervezeti szabályzat-tervezetnek megvitatása során többen azzal érveltek, hogy az alapszervezetből kizárótló személy esetleg ellenséges célokra használja fel tagsági könyvét. A párt — mint ahogyan a szervezeti szabályzat-tervezetből is kitűnik — bizalmat előlegez az embereknek. Megtörténhet, hogy az illető visszalépett a bizalommal, a pártnak azonban lehetősége van rá, hogy véget vessen az ilyen megnyilvánulásoknak.

Mi szükséges ahhoz, hogy csökkenteni lehessen a jelöltségi időt?

A módosított szervezeti szabályzat-tervezet leszögezi, hogy: „Azoknak a munkásoknak, akik legalább öt éve közvetlenül a termelésben dolgoznak, s akik tetteikkel bizonyítják, hogy megfelelnek a párttagtal szemben támasztott követelményeknek, csökkenteni lehet jelöltségi idejüket. Tehát azoknak, akik öt éve dolgoznak valamely üzemben, gyárban, vagy más munkahelyen. Ugyanakkor azoknak is, akik elszántan harcolnak a párt és a kormány határozatainak gyakorlati alkalmazásáért, önfeledő módon dolgoznak munkahelyükön, a termelési terv teljesítéséért és teljesítéséért, személyes példájukkal erősítik a munkafegyelmet.”

— Mi történik azokkal, akik hosszasan meggyőző munka után sem emelik politikai színvonalukat?

A szervezeti szabályzat-tervezet leszögezi, hogy a párttag „Dolgozva szüntelenül öntudatának emeléséért a marxizmus-leninizmus alapjainak elsajátításáért.” Több helyen azonban sok gondot okoz az, hogy vannak párttagok, akik ma sem tanulnak, elhanyagolják szakmai, politikai és ideológiai színvonaluk emelését. Az ilyen elvtársak mindenféle foglalkozással, mint nagy elfoglaltság, betegség, öregedés és más alaptalan indokokkal igyekeznek kivonni magukat a szervezett tanulás alól. A pártot kizárótló mindenekelőtt az egyéni konkrét meggyőző munkára kell alapozni. Ennek hiányában a lehetőségei vannak, csak érteni kell hozzá, hogy mennyire lehet az adott esetben a legjobban kihasználni. A párttagokban fel kell kelteni a kedvet a tanulás iránt és meg kell tanítani őket, tanulni. Enélkül a legjobb szervezés sem járhat eredményre. Megtörténik, hogy az alapszervezeti gyűléseken — még azokon is, amelyeket a párttagok kérdésének megvitatására hívnak össze — rendszerint általánoságban beszélnek a tanulás fontosságáról és szépségéről.

A párttagoknak példát kell mutatniuk az élet bármely terén a többi dolgozóknak és el kell igazodniuk bármely kérdésben. A sokrétű feladatoknak azonban csak úgy lehetnek eleget, ha lépést tartanak az eseményekkel, állandóan tanulnak, olvasnak, ismerik a marxizmus-leninizmus alapvető kérdéseit. Ugy a régi mint a módosított szabályzat-tervezet a párttag egyik legfontosabb feladatát jelöli meg politikai és szakmai színvonalának emelését.

A pártalapszervezetek a nevelő meggyőző módszerek mellett szankciókat is alkalmazhatnak egészen a legmagasabb büntetésig, a pártból való kizárásig, — alaposan figyelembe véve a párttag indokait.

Mi a teendő ha egy vezető személy bosszúval válaszol az alulról jövő bírálatra?

Pártfelületünk egyik központi kérdése az önbírálat és az alulról jövő bírálat széleskörű kibontakozása.

Ezzel pedig szorosan összefügg a bírálat elfojtói elleni harc. Ugy a párt, mint az állam és gazdasági munkában, még gyakran előfordul, hogy nem fogadják szívesen a bírálatot, megsértődnek, feltűnkednek. Egyesek nyíltan visszautasítják a bírálatot, mások burkoltabb, ravaszabb formát választanak; társakra elfogadják a bírálatot, nem mondanak ellen, de alkalomadtán bosszút állnak. Ez súlyos kárt okoz a párt, a nép és az állam érdekében. Eppen ezért az ilyen eseteket nem szabad eltűnni, hanem felszínre kell hozni, meg kell vitatni az alapszervezetnek, vagy az illetékes pártszervezetnek, hogy azok megfelelő intézkedéseket hozhassanak.

Az, hogy a párt, a nép és az állam érdekében, éppen ezért az ilyen eseteket nem szabad eltűnni, hanem felszínre kell hozni, meg kell vitatni az alapszervezetnek, vagy az illetékes pártszervezetnek, hogy azok megfelelő intézkedéseket hozhassanak.

Mi szükséges ahhoz, hogy csökkenteni lehessen a jelöltségi időt?

A módosított szervezeti szabályzat-tervezet leszögezi, hogy: „Azoknak a munkásoknak, akik legalább öt éve közvetlenül a termelésben dolgoznak, s akik tetteikkel bizonyítják, hogy megfelelnek a párttagtal szemben támasztott követelményeknek, csökkenteni lehet jelöltségi idejüket. Tehát azoknak, akik öt éve dolgoznak valamely üzemben, gyárban, vagy más munkahelyen. Ugyanakkor azoknak is, akik elszántan harcolnak a párt és a kormány határozatainak gyakorlati alkalmazásáért, önfeledő módon dolgoznak munkahelyükön, a termelési terv teljesítéséért és teljesítéséért, személyes példájukkal erősítik a munkafegyelmet.”

— Mi történik azokkal, akik hosszasan meggyőző munka után sem emelik politikai színvonalukat?

A szervezeti szabályzat-tervezet leszögezi, hogy a párttag „Dolgozva szüntelenül öntudatának emeléséért a marxizmus-leninizmus alapjainak elsajátításáért.” Több helyen azonban sok gondot okoz az, hogy vannak párttagok, akik ma sem tanulnak, elhanyagolják szakmai, politikai és ideológiai színvonaluk emelését. Az ilyen elvtársak mindenféle foglalkozással, mint nagy elfoglaltság, betegség, öregedés és más alaptalan indokokkal igyekeznek kivonni magukat a szervezett tanulás alól. A pártot kizárótló mindenekelőtt az egyéni konkrét meggyőző munkára kell alapozni. Ennek hiányában a lehetőségei vannak, csak érteni kell hozzá, hogy mennyire lehet az adott esetben a legjobban kihasználni. A párttagokban fel kell kelteni a kedvet a tanulás iránt és meg kell tanítani őket, tanulni. Enélkül a legjobb szervezés sem járhat eredményre. Megtörténik, hogy az alapszervezeti gyűléseken — még azokon is, amelyeket a párttagok kérdésének megvitatására hívnak össze — rendszerint általánoságban beszélnek a tanulás fontosságáról és szépségéről.

A párttagoknak példát kell mutatniuk az élet bármely terén a többi dolgozóknak és el kell igazodniuk bármely kérdésben. A sokrétű feladatoknak azonban csak úgy lehetnek eleget, ha lépést tartanak az eseményekkel, állandóan tanulnak, olvasnak, ismerik a marxizmus-leninizmus alapvető kérdéseit. Ugy a régi mint a módosított szabályzat-tervezet a párttag egyik legfontosabb feladatát jelöli meg politikai és szakmai színvonalának emelését.

A pártalapszervezetek a nevelő meggyőző módszerek mellett szankciókat is alkalmazhatnak egészen a legmagasabb büntetésig, a pártból való kizárásig, — alaposan figyelembe véve a párttag indokait.

Mi a teendő ha egy vezető személy bosszúval válaszol az alulról jövő bírálatra?

Pártfelületünk egyik központi kérdése az önbírálat és az alulról jövő bírálat széleskörű kibontakozása.

Hírek és eredmények

Október 6-án Moszkvában találkoztak a moszkvai „Dinamo” és a londoni Arsenal labdarúgó csapata. A mérkőzést 5:0 (1:0) arányban a Dinamo nyerte meg.

Október 7-én kezdődött meg a helsinki Kontinens nagyeremében az 1954-es suliemelő világbajnokság. Eddig a légsúlyban fejezték be a versenyeket s a világbajnokságot Arbutinov szovjet versenyző szerezte meg 315 kg-os emelésével.

A Svájci válogatottja ellen készült fel a magyar válogatott Egerben játszott mérkőzést a helybéli Fáklya csapatával, melyet 9:1 (6:0) arányban nyert meg a válogatott.

Még nem készült el a Zatopek elvtárs és munkásai által feldolgozott sporttámlánv film, de szerinte a világ minden tájáról érdeklődnek a filmről és várják a film bemutatóját.

Uj atlétaikai lehetőség tűnt fel Finnországban: a fiatal Nurmí, aki a jövő nagy távfutójának ígérkezik. Ebben az esetben beigazolódottunk látszik, hogy az alma nem esik messze a fájától. Vajon a alakpályák közönsége tényleg új csodafutót ismer majd meg az ifjú Nurmí személyében?

Ma, október 10-én kezdődnek meg Budapesten az V. öttusa világbajnokság küzdelmei. 13 ország csapata nevezett a budapesti versenyekre, közülük a Szovjetunió öttusa csapata. A szovjet csapat október 6-án repülőgéppel érkezett meg Budapestre. A világbajnokságon nagy küzdelem várható a svéd, a finn, a szovjet és a magyar csapat között.

Ahri az egyéni bajnokság kezdését illeti, ezen a ponton még jóslatokba sem lehet bocsátkozni, olyan küzdelem várható.

Mint ismeretes, a modern öttusa verseny ismeri a közlekedési (a repülőgépek, párbajtár, céllövés, uszás és terepfutás). A próbák nagy kihatást és sokoldalúságot követelnek a versenyzőktől. A modern öttusa bajnokság első küzdelmeit 1912-ben rendezték meg első ízben a stockholmi olimpia játékok alkalmával s eredetileg görög mondfával kapcsolatos.

Kis görög csapatot bekérített az ellenség, a parancsnok a legjobb harcosok egyikét bízta meg azzal, hogy hirt vígyen az ellenségben át a főparancsnokhoz. A harcos hősián tört át az ellenségen, vívott, majd nyitvesszőt lőtte ki. Mikor átszattott a folyón, kilőtték alóla a lovat, s így kitéve a partra, futva tette meg a főparancsnokhoz vezető utat.

Kijelölték az új német hadsereg vezetőit

PARIS. (Agerpres). A „France Presse” hírlapnyomtatásos bonni tudósítója közli:

A rajnai meti Frankfurtban megjelent „Abendpost” című lap jelentette, hogy Ludwig Kröwly a volt német hadsereg tábornoka, Roimel tábornagy volt helyettesét jelölték ki az új német hadsereg főparancsnokának. A lap „Az új német hadsereg vezetői” címen alatt közli, hogy Adolf Kousiner tábornok, a Wehrmacht főparancsnoksága operatív szolgálatának volt vezetője lesz Kröwly vezérkarának főnöke. A hozzáteszi, hogy Speidel volt német tábornokot, az európai védelmi közösség” ideiglenes bizottság” német küldöttségének volt vezetőjét nevezik ki a brüsszeli szerződés német küldöttségének vezetőjévé. Az „Abendpost” jelentése szerint a többi tisztségeket a következőképpen osztották ki: Teodor Blank, a szövetségi kormány jelenlegi megbízottja a biztonsági kérdésekben a hadügy-minisztérium élére kerül. Kurt Fett volt ezredes a katonai törvényszék vezetője lesz; Dehlen tábornok, a Wehrmacht „keleti” katonai harci osztályának volt vezetője, az új német hadsereg kémelhárító szolgálatát fogja irányítani.

Növekszik a drágaság Délkoreában

FENJIAN. (Agerpres). A Koreai Központi Távirati Iroda jelentése szerint Dél-Koreában tovább emelkednek a közszükségleti cikkek árai. A lisztinamista hatóságok a közelmúltban 500. százalékkal emelték a szén, a villanyáram, a vasúti közlekedés stb. díjszabásait.

A „Tonzsán Thanszün” hírlapnyomtatásos bonni tudósítója közli:

A „Tonzsán Thanszün” hírlapnyomtatásos bonni tudósítója közli, hogy október 6-án a dohány árat 100 százalékkal, a só árat 70 százalékkal emelték.

Nemzetközi vasúti értekezlet Budapesten

BUDAPEST. (Agerpres). Az MTI jelenti:

Az európai államok vasúti megbízottai értekezletet tartanak Budapesten. Az értekezleten kidolgozzák a nemzetközi utasszállító vonatok menetrendjét és megvitatják a nemzetközi utasforgalom megvitatására szolgáló különböző kérdéseket. Az értekezleten az európai országokon kívül Libanon, Szíria és Egyiptom küldöttei is résztvettek.

Bebrits Lajos, a MNK közlekedési és távközlési minisztere a küldöttség tiszteletére fogadást adott.

Közlemény

AZ ORVOSTUDOMÁNYI Társaság aradi fiókjának gyógszereseti osztálya a Román—Szovjet Barátsági Hónap alkalmával tudományos megbeszélést tartott, október 11-én fél 8 órai kezdettel a társaság székházában (November 7. utca 6.). Előadást Sirbu Beatrice gyógszerész tartott: „I. V. Micsurin, a nagy természetfelfedező, a micsurini biológia megalapítója” címmel.

A „I. Ranghef” gyár éldolgozó

BORLEA FLOREA, a „I. Ranghef”-gyár szerszámlakos-állag 153 százalékos normatív-szárnyalást ért el szeptember hónapban. A gyár éldolgozója.

GALL FERENC, a „I. Ranghef”-gyár szereldejében dolgozik, aki nemcsak jó munkájátért, hanem a szervezeti élet terén kifejtett tevékenységéért is, a gyár éldolgozó közle tartozik.

VEZSPREMI ISTVÁN, a „I. Ranghef”-gyár újítója egy prés-készítéket állított elő, amely csapágytámaszk gyártásának a meggyorsítását szolgálja.

KÖSCH KAROLY, a „I. Ranghef”-gyár újítója, gyaluló-készítéket készített a Traktor-Kapcsoló fogazathoz.

A SZSZKSz Legfelső Szovjetjének Elnöksége az SZSZKSz Minisztertanácsa és a SZKP Központi Bizottságának üdvözlője az NDK megalakításának 5. évfordulója alkalmából

BERLIN. (Agerpres.)

V. M. Molotov elvtárs a Berliini Operában megtartott ünnepi gyűlésen a következő üdvözlőletet olvasta fel:

Wilhelm Pieck elvtársnak,

a Német Demokratikus Köztársaság elnökének,

A Német Demokratikus Köztársaság minisztertanácsának,

Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának

A Szovjetunió népeinek nevében a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének Elnöksége, a Szovjetunió minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága a Német Demokratikus Köztársaság megalakításának 5. évfordulója alkalmából testvéri üdvözlőletet és szívből jövő jókívánságait küldi Önnek és az egész német népnek.

A Német Demokratikus Köztársaság a háború utáni időszak nehéz viszonyai között jelentős sikereket ért el az államépítés minden területén, a békegazdaság fejlesztésében, a kultúra és a tudomány fellendítésében, a lakosság anyagi jólétének emelésében.

A Német Demokratikus Köztársaságban a Szocialista Egységpárt vezetésével mélyreható társadalmi átalakulások valósultak meg. A munkásosztály, megbontatlan szövetségben a dolgozó parasztsággal a Nemzeti Frontba egyesítette a német népet, nem törődve az ezzel járó katasztrofális következményekkel. A német nép összes hazafias és demokratikus erőt, a Német Demokratikus Köztársaságban látják az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németország megteremtésére irányuló harc szilárd bástyáját.

A Szovjetunió népei mélyszéles megelégedéssel állapítják meg, a Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak kimagasló sikereit s a munkásosztály, a parasztsággal, az értelmiséggel és az egész német néppel szívből újabb sikereket kívánnak a hazájuk egyesítéséért, a béke ügyéért, a békeszerető demokratikus német állam építéséért vívott harcához.

Eljen a Német Demokratikus Köztársaság! A következő és erősödő német és a szovjet népek megbontatlan barátsága!

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Szovjetjének Elnöksége.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége minisztertanácsa.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága.

(Hosszas, viharos taps, mindenki feláll.)

Chivu Stoica elvtárs üdvözlő beszéde

BERLIN. (Agerpres.)

A Német Demokratikus Köztársaság megalakításának 5. évfordulóján tartott ünnepi ülésen Chivu Stoica elvtárs, az RMP KV politburojának tagja, a Román Népköztársaság minisztertanácsának első alelnöke a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Kedves barátaink és elvtársaink!

A Román Népköztársaság kormányának és a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének megbízásából és a román nép nevében testvéri üdvözlőletet és szívből jövő kívánságaimat tolmácsolom a Német Demokratikus Köztársaság kormányának, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának és a német népnek, a Német Demokratikus Köztársaság megalakításának 5. évfordulója alkalmából.

A Német Demokratikus Köztársaság jelentős sikereket ért el a gazdasági és a kulturális építés terén. A Német Demokratikus Köztársaságban elért ipari színvonal lehetővé tette, hogy nagy figyelmet fordítsanak a közfoglalkozási cikkek termelésének fokozására és az életszínvonal emelésére. A munkanélküliséget felszámolták. A demokratikus Németország dolgozói ma új, virágzó életet élnek.

A német demokratikus államnak e rövid idő alatt elért sikereit a Szovjetunió nagy és sokoldalú segítségével, a Német Demokratikus Köztársaság dolgozóinak kemény és fáradhatatlan harca és a népi demokratikus országokkal való testvéri együttműködés tette lehetővé.

A szovjet kormány 1954. március 25-i nyilatkozata a Német Demokratikus Köztársaság szuverenitásának megadására vonatkozólag, döntő for-

dulatot jelentett a német demokratikus állam fejlődésében. Ez az állam a többi szuverén állammal teljes jogegyenlőséget élvezve, halad tovább a béke, a demokrácia és a szocializmus nagy frontjának megszilárdításáért folyó harc útján.

A szovjet kormány a berlini értekezleten tett javaslatát, az összeurópai biztonsági szerződés megkötésére vonatkozólag, amelyben vegyen részt Kelet- és Nyugat-Németország, és az egyesítés után az egységes Németország mindenben megfelel a német nép érdekeinek és az összes európai államok biztonságának.

A román nép, a német nép és a békétábor nagy sikeréért köszöntötte a Német Demokratikus Köztársaságban ez év tavaszán lezajlott népszavazás eredményét, mind pedig a nyugatnémetországi hazafias és demokratikus erők számos arra irányuló akcióját, hogy megszüntessék Németország kettéosztottságát. Nyugat-Németországban mind szélesebb körök egyre határozottabban állt föl a német nép érdekeinek és a békeszerető Németország mellett, harcolnak Nyugat-Németország militarizálása és az ellen, hogy az országot az imperialista agresszív körök eszközévé változtassák. Ebben a harcban a legnagyobb fontosságot szerepet tölt be Németország Szocialista Egységpártjának és a Német Demokratikus Köztársaság kormányának bölcs és helyes politikája. A Német Demokratikus Köztársaság kormányának nyilatkozatai Németország egyesítéséről és a béke és a kollektív biztonság megőrzésében való részvételéről, élénk visszhangra találtak országunkban, s sok más

országban is, melyek saját tapasztalatukból tudják, milyen súlyos veszélyt jelent Nyugat-Németország militarizálása.

A világbéke megőrzésében és megszilárdításában mélyszéles érdekeltségű a német munkásosztály és a román nép szívből örül az egész Németország nemzeti érdekeit hűségesen védelmező Német Demokratikus Köztársaság sikereinek.

Országaink népei között a szoros barátság és a testvéri segítség kapcsolatai állnak fenn, s ezek a kapcsolatok mind jobban fejlődni fognak a jövőben.

Kedves barátaink és elvtársaink!

A Román Népköztársaság dolgozó népe szívből új sikereket kíván a német népnek, nagy nemzeti ünnepe alkalmából a demokratikus rendszer szüntelen erősítésében, az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésében és az egységes, demokratikus, békeszerető és független Németország felépítéséért dolgozó jólétének szüntelen emelésében.

Eljen a Német Demokratikus Köztársaság, az egységes, független, demokratikus és békeszerető Németországért folyó harc bástyája, élén Wilhelm Pieck elnökkel!

Eljen a Német Demokratikus Köztársaság kormányának!

Eljen Németország Szocialista Egységpártja, a német munkásmozgalom legjobb hagyományainak örököse, a német nép összes demokratikus erőinek vezetője!

Eljen a német nép és a román nép örök barátságára!

Eljen a béke, a demokrácia és a szocializmus tábora, élén a nagy és hatalmas Szovjetunióval!

Eljen a világ békeharca!

A német kérdést meg lehet oldani

PARIS. (Agerpres.) A párisi lapok részletesen kommentálják V. M. Molotovnak a Német Demokratikus Köztársaság megalakításának ötödik évfordulóján Berlinben elmondott beszédét. A demokratikus sajtó köszönti a Molotov beszédében említett javaslatokat, amelyek alapján a német kérdés véglegesen megoldható. A demokratikus közvélemény szerint ezek a javaslatok bizonyítékai a német kérdésben vallott következetes szovjet politikának. Ez a politika megjelöl az egész német nép érdekeinek s Európá békéjének és biztonságának megőrzését szolgálja.

V. M. Molotovnak azt a javaslatát, miszerint a négy nagyhatalom tárgyalások alapján békés uton oldja meg a német kérdést — a „Humánit” szembeállítja a Nyugat-Németország felépítésére vonatkozó londoni határozatokkal.

„A londoni egyezmények életbe lépése Németország és Európa végleges széttagolását, valamint a revansista pártok megerősödését jelentené — írja a lap. Ez pedig mind nyugaton, mind keleten a fegyverkezési hajszát fokozásához vezetne és lehetetlenné tenné Franciaország és Németország méltányos megegyezését.

Ezzel szemben a négy hatalom értekezlete és az összes megszálló csapatok visszavonása Németországból, igen kedvező köröket teremtené a német kérdés megoldására.

A lap a továbbiakban ezt írja: „Vajon nem nyilvánvaló-e, hogy a megszálló csapatok visszavonása egész Németországból hamarosan csökkentené a nemzetközi feszültséget? Vajon nem nyilvánvaló-e, hogy ez lehetővé teszi a Kelet- és Nyugat-Németország közötti, hogy szoros gazdasági és kulturális kapcsolatokat létesítsenek egymás között? Mert az ország egyesítésének megkezdéséhez mulhatatlanul szükség van e kapcsolatok kiépítésére.

A burzsoá sajtó kísérletet tesz arra, hogy elferdítse a német kérdésben tett szovjet javaslatokat. Azt állítja, hogy ezek nem egyebek, mint „magnóvornél” s egyetlen céljuk „meggátolni a német védelem megteremtését”. A „Figaro” azt állítja, hogy „a szovjet diplomácia a londoni egyezmények meghíusítására indított diplomáciai támadást”.

Megkezdődött az angol konzervatív párt évi értekezlete

BLACKPOOL. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Blackpoolban október 7-én megkezdődött az angol konzervatív párt 74. országos értekezlete. Az értekezleten a párt helyi- és tartományi szervezeteinek 4.100 küldötte vesz részt.

A helyi pártszervezetek 252 határozati javaslatot terjesztettek az értekezlet elé, de a párt vezetősége mindössze 14 javaslatot vett fel a napirendre.

Németország Kommunista Pártja a londoni határozatok megsemmisítését követeli

BERLIN. (Agerpres.) — Németország Kommunista Pártja vezetősége október 6-án ülést tartott s megvitatta a Nyugat-Németország felfegyverzésével kapcsolatban tartott londoni kilenc hatalmi értekezlet eredményeit. A gyűlésen határozatot fogadtak el, amely egyebek között így hangzik:

Németország Kommunista Pártja Központi Vezetőségének tiltakozása azzal a felhívással fordul az egész német néphez és legfőképpen a német munkásosztályhoz, hogy akadályozza meg a német ifjúság besorozását a hadseregbe, fejtsen ki fokozott erőfeszítést a hazánk keleti és nyugati részében lakó németek megsegítésére és a német kérdés békés megoldása érdekében s illy módon hátrítsa el azt az óriási veszélyt, amely népként a londoni határozatok valóra váltása esetén fenyegetné.

Adenauernek a londoni értekezlet eredményéről tett nyilatkozata arra szolgál, hogy félrevezesse Nyugat-Németország lakosságát. Adenauer Londonban megkötött egyezményei egyértelműek azzal, hogy a német

nép lemond nemzeti érdekeiről. A londoni egyezmények még messzebb mennek, mint az „európai védelmi közösségre” vonatkozó szerződés előírásai.

Nem igaz az, hogy a londoni határozatok megkínnyítják Németország egyesítését. Sőt ellenkezőleg, e határozatok valóra váltása hosszú időre lehetetlenné tenné Németország egyesítését.

Minthogy Adenauer a nép szembeállítására ellenére végre akarja hajtani a felfegyverzést, el szeretné némtani a kommunistákat, népként nemzeti érdekeinek legkövetkezősebb és legbátrabb védelmezőit, be akarja tiltani Németország Kommunista Pártját. A párt törvényes működésének megvédése és a kommunista párt ellen megrendezett per megsemmisítésére irányuló követelés kötelessége az egész német munkásosztálynak és az egész népeknek. A városi és falusi dolgozókhoz, a nemzeti felelősségük tudatában lévő békeszerető honpolgárokhoz fordulunk, s felkérjük őket, akadályozzák meg a londoni egyezmények ratifikálását.

A világ közvéleménye elítéli a londoni értekezlet határozatait

BRÜSSZEL.

A belga haladószelemű közvélemény határozottan elítéli a londoni értekezlet határozatait és újabb lépésnek tekintti a német militarizmus feltámasztásának útját.

A „Drapeau Rouge” című lap „Veszélyben a béke” című vezércikkében a londoni értekezlettel kapcsolatban a többi között a következőket írja:

„Az a körülmény, hogy az európai védelmi közösség legbuzgóbb hívei megelégedéssel fogadták a kilenc ország londoni egyezményét, azt bizonyítja, hogy a londoni konferencia eredményei komolyan veszélyeztetik a népeket...”

Londonban szó sem esett a békéről. Ezzel szemben beszéltek a Wehrmacht helyreállításáról, Európa kettétagolásának fenntartásáról és a Kelettel való kapcsolatok még fokozottabb akadályozásáról. Genf példája ékesen bizonyítja, hogy a tárgyalások sikere nem érhető el erőszakkal, hanem csakis kölcsönös jóakarral.”

MONTEVIDEO

Az uruguayi és brazil sajtó kommentárokat közöl a londoni konferencia eredményeiről. A lapok hangsúlyozzák, hogy a Londonban hozott határozatok új céger alatti feltámasztják a megbukott európai védelmi közösséget. Az „El-Dia” című lap „Újabb európai védelmi közösség” című cikkében azt írja, hogy az értekezletnek sikerült „átmenteni” a francia nemzetgyűlés által elutasított

tott európai védelmi közösség több alapvető elvét. A lap azonban hozzáfűzi, hogy még igen korai volna diadalünnepet tölteni.

A „Nacion”, a bolíviai kormány lapja, elítéli a Nyugat-Németország felfegyverzésével kapcsolatban megtartott londoni kilenc hatalmi értekezletet.

Ennek az értekezletnek az volt a célja, — írja a lap, — hogy ismét megnyissa az utat Nyugat-Németország számára a fegyverkezés és a militarizálás felé.

A lap kiemeli: „A német nép e politika következtében vaj helvett majd ágyút kap, Nyugat-Németország felfegyverzése holnap a legnagyobb veszéllyé válhat az általános béke szempontjából, amint az 1914-ben, majd pedig 1939-ben történt.”

OSLO

A „Friheten” című lap híradása szerint a Granfoss-üzem szervezett munkásai a következő üzenettel fordultak a kormányhoz:

„Aggodalommal figyeljük kormányunknak a német militarizmus feltámasztására irányuló tevékenységét. Nem tudjuk megérteni, miért foglal állást a norvég kormány egy olyan haderő feltámasztása mellett, amely annyira nélkülözést és szenvedést okozott népünknek és Európa népeinek. Sohasem fogjuk elfelejteni a kivégzett norvég hazafiakat.

A legutóbbi határozatból ítélve az újraszervezett nyugatnémet hadsereg hasonló lesz a volt hitlerista hadsereghez. Mögötte ugyanazok a háborús bűnösök állnak.”

Képek az imperializmus világából

Brazíliai paraszteszadók az éhínség vidékekről félrelé huzódnak, hogy egy darab kenyérvé jussanak. Az emberek hetekig várnak, amíg följuhathatnak egy vonatra, vagy egy-egy kénytelenek az országúton vándorolni.

A Belga Kongóban a villamoság és a gépesítés százalában a buzát ugyanugy örlik, mint az ősidőkben. Képkünk a kezdetleges őrlőmozgást ábrázolja.

A hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: október 13-ig Szerelmi történet. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Matiné 11 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: október 10-én. Az őserdőben történet. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Matiné 11.30 órákor.

„HERBAC IANOS” mozi: október 13-ig. Béke és Barátság. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Matiné 11.30 órákor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 13-ig. Szerelmi történet. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órákor.

Matiné 11.30 órákor.

„UJ IDŐK” mozi: október 12-ig: 1. Három zsák ravaszsg. (Színes rajzfilm.) 2. A Káspi tengertől keletre. 3. Termékeny föld. 4. Aktuális híradó. Előadások: 3 óráról folytat-

lagosan. Vasárnap matiné 10—13 óráig.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gála): október 12-ig: Harc az életért. Előadások: hétköznap: 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolák): október 12-ig: A kis partizán. Előadások: este 7 órákor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): október 10-én: A mi szívünk. „PETRO SANDOR” mozi (Radna): október 10-én: A legyőzhetetlen város.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): október 10-én: A Román Népköztársaság és pótműsor: Marini-

Fasiszta katonatalálkozók Ausztriában

Írta: Erwin Zucker-Schilling, az „Österreichische Volksstimme” főszerkesztője

sejringet ausztriai tartózkodása idejére.

A katonatalálkozók számáról Stájerországra vonatkozóan pontos adatok állnak rendelkezésre. Egyetlen hónap alatt csupán ebben a szövetségi tartományban 69 katonatalálkozót rendeztek s ugyancsak e tartományban az egykori Hitler-katonákól álló bajtársi szövetségnek 289 csoportja működik.

Stájerországban okiratokat találtak, amelyekből kiderül, hogy Ausztriában máris vannak toborzóhelyek a tervezett német Wehrmacht számára. Az osztrák csendőrséget titokban katonai szolgálatra képezik ki. Azt tervezik, hogy tisztikarát a hitleri hadsereg volt tisztjeiből — köztük volt náci-funkcionáriusokból és hétpróbás háborús bűnösökből — állítják össze. Nemrégiben közbejárt történet az egyik legszörnyűbb háborús bűnös, a hajmeresztő bünlajstrommal rendelkező Reder, volt SS-örngy szabadonbocsátásáért. Reder egész falvakat irtott ki, gyarmekok fejét vágta le, apácákot követte el erőszakot, papokat mészárolt le az oltár előtt. S ezt a Redert, akit a büntetési miatt egy olasz törvényszék elítélt, Ausztriába való hazatérése után csendőrnaggyá akarják kinevezni egy olyan csendőrszolgálatba, ahol csapatok kiképzése folyik. Ezeknek a csapatoknak kell majd később a nyugatnémet csapatokkal együttműködniük.

Miközben tudvalevően magában a bonni parlamentben is nagy az ellen-

zéke az amerikai háborús terveknek, az osztrák kormányzó pártok képviselői egyhangúlag Németország felfegyverzésének politikáját mögött sorakoznak fel és azt kívánják, hogy Ausztria csatlakozzék a militarista nyugatnémet politikához. Európaszerte üdvözölték az úgynevezett európai hadsereg terveinek pusztulását, az osztrák kormánypártok politikai azonban mélyen fájlalták ezt és rögtön kijelentették, hogy most a feladat: a német felfegyverzést más módon nyelbeütni.

Elhaz a fasiszta-militarista osztrák kormánypolitikához tartozik az is, hogy Starhemberg hercegnek, aki az első köztársaságban a fasiszta Heimwehr szervezője volt, s Hitlerrel és Mussolinivel Ausztria annektációját készítette elő, most vissza akarják adni vagyonát, amelyet 1945 után a parlament rendeletileg elkobzott. Ha ezt a 100 millió schilling értéket meghaladó vagyonát — amelyhez számos birtok, kastély és vár tartozik — visszaadják, ezzel egyik legnagyobb fasiszta vezért rehabilitálnák. Az osztrák munkásság — s közöttük sok szocialista munkás — széleskörű tiltakozó mozgalmat emelne, az osztrák kormány, a szocialdemokrata párt jobboldali vezetőinek támogatásával kitar emellett, hogy Starhemberget vagyonra visszadással rehabilitálják. Sőt, az osztrák kormány, Raab, néhány nappal ezelőtti beszédében kijelentette, ha megszüntetik a Starhemberg elleni törvényt, akkor meg kell szüntetni a

Habsburgok elleni törvényt is, amelyet még 1918 után hoztak. A Habsburg-törvény értelmében elkobozták a Habsburgok vagyonát s a család tagjait kiutasították Ausztriából. A császári familia sarja, Habsburg Ottó, az amerikaiak parancsára a bonni köztársaságban, közvetlenül az osztrák hatalomra lépése napján. Szinte naponta fogadják ott az osztrák küldöttségeket és intenzív monarchista propagandát folytat.

Dr. Merk professor, polgári konzervatív egyetemi tanár, aki azonban osztrák hazafi, kimutatta, hogy mennyire ellentétesek az Ausztriában rendezett katonatalálkozók az osztrák állam alapelveivel. Merk professor figyelemreméltó elvi munkájában kifejti, hogy az osztrák katonatalálkozók elhangzó beszédek — amelyekben főleg a hitleri Németországgal együtt, a közös létevédekért folytatott harcot hangsúlyozzák — ellentétben állnak az osztrák függetlenségi nyilatkozattal.

Az a tény, hogy az osztrák kormány eltilti és támogatja a katonatalálkozók rendezését és a hitlerista tisztekkel való közös ünnepélyeket, megmutatja, hogy nyíltan letérnek Ausztria függetlenségének és önállóságának útjáról és nagyon komoly lépést tesznek egy új Anschluss, vagy a Nyugat-Németországgal való együttműködés felé. Ezekre a tényekre nemcsak Ausztria haladó köréi hívják fel mindig újra a figyelmet, hanem a szovjet kormány képviselői is több jegyzékben fejezik ki aggodalmukat az osztrák kormányról a dolgok ilyen irányú fejlődése miatt.